

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320203604
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5320203604.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou vo veci starostlivosti o maloleté deti O. M., I.. XX.X.XXXX F. F.W. M., I.. XX.X.XXXX, T. Z. L. XXX, XXX XX Č., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky S. M., I.. X.XX.XXXX, G.. Č.. Z. H. B. F., M. XXXX/X, XXX XX G. a otca O. M., I.. XX.X.XXXX, L. XXX, XXX XX Č., v konaní o návrhu matky na zníženie výživného takto

rozhodol:

- I. Návrh matky na zníženie výživného **z a m i e t a .**
- II. Žiadny z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí sa návrhom doručeným súdu dňa 26.11.2020 domáhala zníženia výživného, o ktorom bolo naposledy Okresným súdom Čadca rozhodnuté v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/5/2019, a to rozsudkom č. konania 9P/5/2019-78 zo dňa 3.10.2019, ktorým bola zaviazaná k povinnosti prispievať na výživu oboch maloletých detí po 120,- € mesačne. Nemá inú vyživovaciu povinnosť, ale má výdavky na bývanie vo výške 350,- € titulom nájmu. Deti si v zmysle rozhodnutia súdu berie každý druhý víkend, preto má výdavky i na cestovné za cestu z G. do Č. 2-krát do mesiaca. Cestovné predstavuje 200,- € mesačne, pri skromnosti. Nakupuje deťom oblečenie, obuv aj školské potreby, čo sú ďalšie výdavky. Má tiež náklady na stravu, hygienu a ošatenie, ktoré si nemôže dovoliť každý mesiac. Mesačne platí na exekúcie 55,- €, ďalší dlh jej vznikol titulom výživného 2.080,- €, keďže platila nižšie výživné. Manžel na ňu podal z tohto dôvodu i trestné oznámenie. So všetkým jej pomáha rodina. V súčasnosti má problém zamestnať sa, je stále nezamestnanou, nepoberá žiadnu sociálnu dávku. V najbližších dňoch ju čaká pracovný pohovor. Evidovať na úrad práce sa nebola z dôvodu, aby nemusela cestovať do Č., s čím by mala spojené ďalšie výdavky. V súčasnosti si však hľadá byt O. Č., resp. v N. I. W., aby mohla byť bližšie k deťom. K mestu G.L. ju neviaže nič. V súčasnosti žije v 2-izbovom byte sama, od júla 2020, preto si hľadá menší byt a bližšie k deťom. Tiež uviedla, že pred pandemiou si privyrábala brigádne v Kauflande, kde dokázala zarobiť 600,- € mesačne. Tento príjem mala až do 21.12.2020, avšak už len vo výške 400,- € mesačne. Keďže v Kauflande znižovali stav, o prácu prišla. Roznášala tiež letáky, z tejto činnosti vedela zarobiť 150,- € mesačne. Exekúciu má aj vo vzťahu k T-Mobilu 25,- € mesačne titulom paušálu, ktorý neplatila. Voči VÚB má dlh 15.000,- €, úver brala ešte počas manželstva na auto, ktoré užíva dodnes. Tento plní pravidelne v mesačných splátkach 113,- €. Na pojednávaní na otázky kolízneho opatrovníka uviedla, že keďže nie je evidovaná na úrade práce, zdravotné poistenie neuhrádza, už takmer rok. Účet v banke nemá zriadený kvôli exekúcii. Peniaze dostáva len na ruku. V súčasnosti si vybavuje osobný bankrot.

2. Otec maloletých detí už v písomnom vyjadrení k návrhu vyjadril nesúhlas so znížením výživného. Poukazoval na to, že matka uvádza výdavky, no o príjme sa nezmieňuje. Jej tvrdenia považoval za

všeobecné, bez dôkazov. Nevidel podstatnú zmenu pomerov na jej strane. Okolnosti, ktoré viedla pri poslednom rozhodovaní o výške výživného, boli takmer identické ako v súčasnosti. Už v čase pôvodného rozhodnutia bola matka detí dobrovoľne nezamestnaná, pričom si privyrábala len brigádne. Matka si neplní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Z tohto dôvodu podal na ňu dňa 30.10.2020 i trestné oznámenie. Poukázal na podstatnú zmenu na svojej strane, keďže od 1.9.2020 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR v Čadci, napriek tomu si príležitostne privyrába ako pomocný pracovník na stavbách s priemerným mesačným príjmom približne 600,- €, čím dokáže zabezpečiť základné potreby maloletých detí. V prípade potreby mu finančne pomáhajú jeho rodičia. Jeho náklady na bývanie predstavujú 160,- €, náklady osobnej spotreby 200,- € a náklady spojené so zabezpečovaním potrieb pre maloleté deti 360,- €. Bližšie ich špecifikoval na čl. 27 rub spisu. Žiadal návrh matky zamietnuť. Na pojednávaní potvrdil, že je pravdou, že matka zakúpila deťom napríklad botasky, čižmy a podobne, keď to potrebovali, nebolo to však pravidelné a šlo o kúpu vecí, ktoré im mohol zabezpečiť aj on. Počas nezamestnanosti nepoberal a ku dňu rozhodovania súdu nepoberá žiadne dávky, nakoľko mu na ne nevznikol nárok. V súčasnosti podal žiadosť o tzv. SOS dávku vo výške 300,- € mesačne, ktorá mu však ešte nebola vyplatená. S deťmi žije sám.

3. Kolízny opatrovník vo svojej písomnej správe zo dňa 17.2.2021 na čl. 50 spisu uviedol, že otec detí býva spolu s deťmi v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov. So starostlivosťou o deti mu pomáhajú i jeho rodičia, ktorí bývajú v blízkosti. Od 1.9.2020 je otec nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, príležitostne si privyrába ako pomocný pracovník na stavbách, aby dokázal zabezpečiť základné potreby pre maloleté deti. Matka poslala otcovi sumu 2.080,- €, keďže otec detí na ňu podal pre neplatenie výživného trestné oznámenie. Čo sa týka stretávania sa matky s deťmi, stáva sa, že matka si pre deti nepríde, pretože nemá peniaze a deti sú potom sklamané. Maloletá O. je žiačkou 3. ročníka a maloletý F. žiakom 2. ročníka E. Š. W.. L.. Š. O. Č.. Obe deti sú zdravé. Zo správy ďalej vyplýva, že matka býva v prenajatom 2-izbovom byte v G., za nájom platí 350,- € mesačne, je nezamestnaná, nie je evidovaná na úrade práce, finančne jej pomáhajú rodičia. Snažila sa zamestnať v automobilovom priemysle, ale neprijali ju. Kolízny opatrovník navrhol výživné na maloleté deti neznižovať, nakoľko v súčasnosti výška výživného zohľadňuje ich opodstatnené potreby. Na pojednávaní na svojej písomnej správe zotrval. V rámci záverečného prednesu uviedol, že maloleté deti rastú, potrebujú oblečenie, školské pomôcky. Matka sa správa nezodpovedne, vznikajú jej nové dlhy, nie je preto dôvod pre zníženie výživného. Deti by pre takéto jej konanie nemali trpieť.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v prítomnosti rodičov maloletých detí i kolízneho opatrovníka. Na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom oboch rodičov a oboznámením listinných dôkazov, vrátane pripojených spisov. Z dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery:

5. Z výsledkov lustrácií v sociálnej poisťovni na oboch rodičov na čl. 3 a 4 spisu mal súd zistené, že ku dňu rozhodovania súdu sú obaja rodičia nezamestnaní a nepoberajú žiadne dávky.

6. Zo správy sociálnej poisťovne zo dňa 23.12.2020 na čl. 19 spisu vyplýva, že matka bola vedená v evidencii sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného naposledy do 18.1.2017. V súčasnosti nie je poberateľkou žiadnych dávok.

7. Z potvrdenia ÚPSVaR Čadca zo dňa 4.1.2021 čl. 29 spisu vyplýva, že otec detí je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.9.2020. Táto evidencia trvá.

8. Z potvrdenia W. G. zo dňa 29.12.2020 na čl. 24 vyplýva, že matka nie je v evidencii obyvateľstva mesta G. prihlásená k trvalému ani k prechodnému pobytu.

9. Zo zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 30.10.2020 čl. 28 vyplýva, že otec maloletých detí podal na matku trestné oznámenie pre neplnenie vyživovacej povinnosti. Matka mala platiť výživné od októbra 2017. Naposledy výživné zaplatila v auguste 2020 a ani to nie plnú sumu. Od roku 2017 do roku 2019 mala platiť 150,- € na obe deti. Túto povinnosť si neplní, resp. plní len sporadicky. Celkovo od roku 2017 dlží na obe deti zhruba 3.500,- €.

10. Zo žiadosti o vklad v Raiffeisen bank zo dňa 14.1.2021 na čl. 42 vyplýva, že matka uhradila záväzok titulom výživného v prospech účtu O. M., teda otca maloletých detí, vo výške 2.080,- €. Ako zdroj financií uviedla mzdu.

11. Z pokladničnej potvrdenky čl. 43 vyplýva, že dňa 14.1.2021 vložila v OTP banke Slovensko matka maloletých detí sumu 350,- € titulom nájmu.

12. Z pripojeného spisu 9P/5/2019 mal súd zistené, že rozsudkom č. konania 9P/5/2019-78 zo dňa 3.10.2019, právoplatným dňa 10.12.2019, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, deti zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti a výchovy otca a matku zaviazal k povinnosti prispievať na ich výživu - na výživu maloletej O. sumou 120,- € mesačne a na výživu maloletého F. sumou 120,- € mesačne. Zároveň upravil styk matky s maloletými deťmi. Pri rozhodovaní súd skúmal, či na strane maloletých detí a ich rodičov nastala podstatná zmena pomerov odôvodňujúca inú výšku výživného, než bola určená prvýkrát rozsudkom č. k. 8P 21/2017-48 zo dňa 6. 12. 2017. Prijal záver o existencii podstatnej zmeny, ktorá nastala u maloletých nástupom na prvý stupeň základnej školy, pričom deti sa začali venovať aj mimoškolskej činnosti. Výživné vo výške 120,- € na každé dieťa súd považoval za zodpovedajúce ich potrebám z hľadiska ich veku, školských, mimoškolských aktivít, zdravotného stavu i uspokojovania ich základných potrieb. Takéto výživné zároveň považoval za výživné, ktoré je v schopnostiach a možnostiach matky plniť. Skutočnosť, že matka je nezamestnaná, neevidovaná na úrade práce, súd vyhodnotil v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako správanie matky, ktorým sa vzdala bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, či majetkového prospechu, pretože aj v podobe evidencie uchádzačky o zamestnanie môže rozšíriť svoje možnosti získať zamestnanie zodpovedajúce jej dosiahnutému vzdelaniu, aby tak mohla zabezpečiť pravidelný, opakujúci sa príjem, z ktorého bude môcť uspokojovať nielen potreby svoje, ale aj potreby svojich maloletých detí. U matky neboli zistené žiadne okolnosti brániace jej zamestnať sa (napríklad zhoršený zdravotný stav). Napokon, matka svoj posledný pracovný pomer v spoločnosti M., z ktorého mohla dosahovať príjem minimálne vo výške 624,- € mesačne, bez uvedenia dôvodu dohodou ukončila. V konaní vedenom pod spisovou značkou 8P 21/2017 súd vychádzal z príjmu matky vo výške približne 580,- € mesačne. I v konaní 9P/5/2019 vychádzal z toho, že matka môže dosahovať takýto príjem (minimálne vo výške 580,- € mesačne). Proti uvedenému rozsudku matka odvolanie nepodala.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Matka maloletých detí učinila predmetom tohto konania zníženie výživného na svoje dve maloleté deti. V konaní o zníženie výživného súd skúma podstatnú zmenu pomerov, ktorá nastala od posledného rozhodnutia súdu. V danom prípade je týmto rozhodnutím rozsudok Okresného súdu Čadca vydaný vo veci 9P/5/2019 dňa 3.10.2019, právoplatný dňa 10.12.2019, ktorým súd rozhodol o rozvode manželstva

rodičov maloletých detí a upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Týmto rozsudkom, okrem iného, zaviazal matku k plneniu výživného na maloletú O. vo výške 120 € mesačne a na maloletého F. vo výške 120 € mesačne. Proti uvedenému rozsudku matka maloletých detí odvolanie nepodala. Keďže iniciátorom konania o zníženie výživného bola matka ako povinná z vyživovacej povinnosti, súd sa prioritne zaoberal zmenou pomerov na jej strane.

15. Matka za hlavný dôvod, pre ktorý návrh podala, uviedla svoje finančné problémy. Vzhľadom k svojim súčasným výdavkom výživné platiť nevláda. Vychádzajúc z tvrdení matky a z rozsudku súdu, ktorým bolo výživné upravené naposledy (vo veci 9P/5/2019), možno konštatovať, že matka tak v čase posledného rozhodnutia, ako i ku dňu rozhodovania súdu o jej návrhu na zníženie výživného, je naďalej nezamestnanou, nie je evidovaná na úrade práce, ako sama uviedla účelovo, z dôvodu, aby predišla vzniku nových výdavkov titulom cestovného z G. do Č. a späť. Matka žije v meste G.y, ku ktorému ju nič neviaže, žiadne rodinné, pracovné, či majetkové väzby. Býva v dvojizbovom byte, za ktorý platí titulom nájmu 350,- € mesačne. Od júla 2020 býva v byte sama. Nepreukázala, že by si od tohto času hľadala iné bývanie (postačujúce pre jednu osobu), aby mohla tento výdavok reálne znížiť. Ako sama v priebehu tohto konania uviedla, až do 21.12.2020 dokázala z brigádnickej činnosti, či už v Kauflande alebo roznášaním letákov, zarobiť spolu 550,- € mesačne. Podľa názoru súdu možno predpokladať, že takýto druh brigádnickej činnosti je možné vykonávať i v okrese Č., kde napokon matka podľa jej tvrdení má záujem nájsť si bývanie a pracovať, aby mala bližšie k deťom, čím by jej logicky odpadol nie malý výdavok titulom cestovného. Vychádzajúc zo záverov prijatých súdom vo veci 9P/5/2019, podľa ktorých potenciálnym príjmom matky, ktorý mohla ku dňu rozhodovania súdu vo veci 9P/5/2019 dosahovať, bol príjem vo výške 580,- € mesačne, matka ku dňu podania návrhu v uvedenej veci dosahovala príjem len o 30 € nižší. Podľa názoru súdu nemožno hovoriť o podstatnej zmene, zvlášť pri súčasnom prihladnutí na možnosť zníženia výdavku na bývanie, či na celkové správanie matky, ktoré bolo možné vyhodnotiť ako nezodpovedné (v tomto smere sa súd stotožnil s vyjadrením kolízneho opatrovníka). Pri hodnotení všetkých tvrdení a dôkazov vo vzájomných súvislostiach bolo totiž možné konštatovať, že matka návrh na zníženie výživného podala zrejme i v dôsledku trestného oznámenia, ktoré na ňu otec detí podal práve pre neplatenie výživného. Sama tvrdila, že už od počiatku bolo výživné vo výške 120 € na každé dieťa pre ňu priveľa. Odvolanie proti rozsudku súdu vo veci 9P/5/2019 ani návrh na zníženie výživného však nepodala. Súdu nedá nepoukázať aj na to, že matka dáva prednosť iným výdavkom pred výživným. Splátku úveru vo VÚB banke mesačne vo výške 113,- € platí pravidelne. Bolo teda dôvodným prijať záver o nezodpovednom počínaní si matkou, ktorá sa vzdáva prípadnej dávky v nezamestnanosti, neplatí zároveň ani zdravotné poistenie, v dôsledku čoho jej vzniká nový dlh a plnenie iných záväzkov nadraduje svojej vyživovacej povinnosti. V nadväznosti na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ktoré súd hodnotil komplexne, vo vzájomných súvislostiach, dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu matky na zníženie výživného, pretože matka nepreukázala, že by na jej strane od posledného rozhodnutia súdu nastala taká podstatná a zároveň objektívna zmena pomerov, ktorá by zníženie výživného skutočne odôvodňovala. Návrh matky preto ako nedôvodný zo všetkých vyššie uvedených dôvodov zamietol.

16. Na strane maloletých detí súd podstatnú zmenu pomerov nemal tvrdenú ani preukázanú. Obe deti ku dňu rozhodovania súdu navštevovali prvý stupeň základnej školy, rovnako ako v čase posledného rozhodnutia. Otec však uviedol, že v októbri 2020 prišiel o stále zamestnanie. Vyjadril však, že je schopný naďalej potreby detí zabezpečiť. Privyrába si ako pomocník na stavbách s príjmom 600,- € mesačne a v súčasnosti požiadaj aj o tzv. SOS príspevok vo výške 300,- € mesačne. I napriek zmene, ktorá uňho v októbri 2020 nastala, prejavil snahu a schopnosť zabezpečiť potreby detí tak, ako doposiaľ.

17. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že sa bližšie nezaoberal a nehodnotil tvrdenia matky a k nim pripojené dôkazy týkajúce sa pomerov na strane otca (matka poukazovala na to, že hoci je otec evidovaný na úrade práce, dovoľuje si kupovať značkové oblečenie, či drahé darčeky a pod.). Tieto tvrdenia a dôkazy by mali relevanciu, keby sa týkali rodiča, ktorý by chcel výživné znížiť (otec v danom prípade týmto rodičom nie je).

18. O trovách tohto konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. A uvedený zákon v časti upravujúcej konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Právo podať odvolanie nemá ten účastník konania, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdá.

Otec a kolízny opatrovník nie sú oprávnení podať odvolanie, pretože sa po vyhlásení tohto rozsudku na pojednávaní tohto práva výslovne vzdali.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, resp. k čomu sa zaviazal, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.